

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Cura omnis homini Ecclesiastico peste laboranti, vel suspecto, adhibenda.
Cap. XXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

aut rarius, pro pietatis studio, quo ille tenetur, proque curæ occupatiōnibus, quibus ipse Parochus, vel Sacerdos destinetur.

10 Et verò, quāmuis paucis ante diebus sacram ei communionem præbuerit, cùm tamen indicium eiusmodi erit, ex quo perspicue manifestum sit, atque adeò certum, pestifera labē illum infectum esse, sanctissimum viaticum, etiam posteaquam cibum ægrotans cœperit, sine mora, pro illius preparatione, & statu ministrarit.

11 Quod sanè omne ut diligentissimè præstetur, videbit Episcopus omni accurata exploratione, & ratione, quam à præfectis regionarijs, & Vicarijs foraneis adhiberi mandabit.

Mox item extremæ vunctionis sacramentum ministrare poterit, ut paulò ante narratum est.

Cura omnis homini Ecclesiastico peste laboranti, vel suspe^cto, adhibenda. Cap. XXVII.

S V M M A R I V M.

1 Cura præcipua à Parocho Sacerdotu^s adhibenda erga hominem Ecclesiasticum peste laborantem in spiritualibus subsidijs consitit.

2 Eleemosyna conquisitio ad usum corporis.

3 Monito præfecti Regionarij, Vicarij foranei, Episcopi de Ecclesiastici homines pestilentia, suspicioneu^e.

4 Parocho curæ spirituali præfecto peste laboranti qui alius offici sacerdoti sⁱ ficia Sacerdotalia præstet. 5.

6 Ecclesiasticus homo morbo affectus, suspectusq^e, ad loca curationis publicæ quando non, & quando maximè ducendus; & quare ratione; & quomodo ibi tractandus; & à quibus visitandus. 7.
Peste nundum irrumptente, viri ab Episcopo diligendi, qui sibi in morbum incidenti ministrant. 10.

8 Episcopus, eiusque familia in pestis suspicionem incidens, quid agat, seruetque.

Episcopus peste ægrotans, ut se consoletur. 11.
Domino non egreditatur; & quid ibi agat, cum Canonici, &c. 12.
Eodem egrotante supplicationes agenda, oratioque sine intermissione indicenda. 13.

9 Episcopo pestilentia affecto, proximior Episcopus, & Metropolitanus per Capitulum admonendus, & quod illius officium.

Clericalis

Lericalis ordinis homo, cùm in pestem, eiusuē suspicionem incidit, illius maximē præcipuam, singularumque curam Parochus, aliisque Sacerdos, qui in publicæ curationis loco Sacramentis administrandis præfectus erit, suscipiet, atque geret, ita confessim, atque adeò in primis ad spiritualia auxilia, remediaque confugiens, ut documento, atque exemplo suo pietatem laicorum accendat, quo in genere ei propterea nullo sanè loco deerit. Quæ verò ad corporis vsum necessaria sunt, ea, qua via, & ratione suprà demonstratum est, satis, abundèque eidem subministrabuntur.

2 Itaque idē Parochus, cùm opus est, id præcipuè studebit, ut cùm ipse ad illius vsum eleemosynæ aliquid conferat, tūm caritatis subsidia ab hominibus, tām Ecclesiasticis, quām laicis conquerat studiosè, ac præterea, si necessitas vrget, ab Episcopo item.

3 De hominis Ecclesiastici pestilentia, aut suspicione Parochus vrbis præfectum regionarium, eumucè, cui tale munus Episcopus commiserit, Diœcesanus Parochus Vicarius foraneum, ut celerrimè potest, & quām diligentissimè certiore faciet: & verò Episcopum vterque, ut & hic, & eorum vnuquisque illa præterea opera, atque officia præstare, aliaque studia ad illius auxilium conferre possit, quæ illa temporum ratio suadet, atque depositit.

4 Parochus, Sacerdosnè, qui spiritualem curam intrà loci publicæ curationis septa administrat, si morbo inficitur, aut aliquam eius suspicionem præbet; ei socius, si quem in cura Parochiali habet, omnia sacerdotalia ministeria, & officia præstabit, ordine, qui mox suprà expositus est, de cura spirituali vnicuique adhibenda. Si verò plures Sacerdotes eorum septorum curatores sunt, qui susceptæ curæ munere prior est, ea præstabit, nisi inter illos aliter conuenient. Vbi autem socius nemo est, aut alius, in partem illius curæ euocatus, ijs planè officijs, curandum erit, ut Parochus, qui proximus est, satisfaciat.

5 Veruntamen ex peste laboranti Patrocho, nec curæ sociū habenti, sacramenta, præsertim sanctissimam Eucharistiam & extremam vunctionem, si ille in Diœcesi est, ab eius præposito, aliouè, qui plebis totius curæ præfet; si in Ciuitate, ab Archipresbytero Cathedralis Ecclesia, vel etiam ab ipso Episcopo aliouè Sacerdote, quem sibi adiutorem eo tempore Episcopus ascuerit, vbi nullum in mōra periculum subsit, ministrari, cùm proprium valdè est, & cum caritatis fraternæ officio maximē coniunctum, tūm etiam ad Parochi languescentis consolatiōnem longè accommodatissimum.

E 2 Quod

Quod ut in morem, usumque inducatur, & planè præstetur, hoc Episcopus suo in primis exemplo studebit.

6 Ecclesiasticus homo, morbo affectus, aut suspectus, ut ad loca publice curationis perducatur, asportetur, hoc maximè studeat is, cui Episcopus id curè dederit, si modo curè, quam gerit, aut officij, cui præst, ratio, vel etas eius ingrauescentes, uel alia eius generis causa aliter non postulet: nam ijs locis, longè melius, quam domi suè subministrabuntur quæcumque tūm ad animè salutem, tūm ad corporis curarationem necessaria sunt.

Atqui illius perducendi, asportandiè ea ratio adhibeat, quæ eius statui, & ordinis Ecclesiastici dignitati conueniens est.

Vt nè simul cum alijs, ut uulgò fit, & tamquam unus de populo, sed solus, & ut is, cui præ ordinis dignitate honor deferendus est perducatur.

Vt ne uehiculo, curruiè communi asportetur.

Tugurium habeat, quamvis intrà aliorum septa collocatum quod commodius, & medici, & medicamentorum copiam aliorumque ministeriorum operari habeat; vt à reliquis tamen opore distinctum, & longius aliquantò separatum.

Diligentius instrūctum sit storeis, tegetibus, stramentis, lecto, culcitrīs stramentitijs, culcitrīs laneis, ceruicalibus, linteaminibus, & omni alia necessaria supellestile.

Is propè habeat famulum, aliumuè pium hominem, qui operam ei nauet in rebus corporis usui necessarijs.

Ex ministris, qui extrà septa famulatum, operamuè præbent, unum aliquem habeat, qui præcipuè ei uictum, medicamenta, & alias res necessarias opportunè extrinsecus appetet.

Eius cura saltem alicui medico, & Chirурgo, aliuè curatori, aut ministro commendetur diligenter, ac sigillatim.

7 Sæpius & ab Episcopo ipso, & à Parocho, & à præfecto, seu Vicario foraneo, & alijs Episcopi etiam nomine uisitetur.

8 Si aliquando acciderit, Episcopum pestis nomine suspectum fieri, domi se continebit, quamdiu expedire censuerit.

Dùm autem se domi continet, si pro suè speculationis munere, tempore tam necessario, sibi aliquid oculis perlustrandum sit, ut opportunius prospiciat, & consulat, in urbe, Diocesiè foras prodibit,

vt opus erit.

De familia autem sua si quis in pestis suspicionem inciderit, cum seruare iubebit, quæ de Parocho, Parochique familia demonstrata sunt.

9 Sin autem pestilentia afficietur, de eius periculo per Capitulum, vel

vel duos priores de Capitulo certior statim fiet Episcopus, qui pro-
piis abest, & Metropolitanus item. Cuius erit, fratrem Episcopum,
ita laborante, omni sollicitudine, & caritatis officio consolari: eique
salutaria adiumenta, vt accuratissimè poterit, adhibere.

10 At nè Episcopus, si fortè in pestilentiam inciderit, vlla ope spiri-
tuali in primis destituatur, id sibi subsidij comparabit, antea quām pe-
stis in Diœcesim irrumpat, vt certos sibi Sacerdotes, caritatis zelo fla-
grantes, spiritualisque vitæ vslu peritos, præfertim ex Capitulo, conqui-
rat, & paret, qui laboranti ex peste Episcopo, constanter ministrent,
quæ ad animæ salutem pertinent.

11 Is verò, dūm æger, se etiam pijs, cœlestibusque meditationibus con-
solabitur, dūm spiritualium Sacerdotum assistentium colloqujs, atque
etiam, si per morbi vim licet, lectione aliqua de sanctis, vt potè Cypria-
no martyre, Bernardino Senensi, & beato Rocho, & alijs, quorum di-
uinæ virtutes in pestilentia eluxerunt.

12 Neque dūm morbo laborat, ex ædibus Episcopalibus, se aliò con-
feret, sed in ijs persisteret; vt si fortè obeat, Clero & Canonicis, præser-
tim Ecclesiæ Cathedralis, id quod sanctissimi Episcopi religiosè fece-
runt, tūm reliquis etiam extēnum ferè spiritum agens, salutaria mon-
ita tradat, atque in statione sua Episcopali, quemadmodum Episco-
pum decet, ex hac vita migret ad Dominum.

13 Erit autem Capituli Cathedralis Ecclesiæ præ omnibus, dūm ille
in pestis ægritudine est, supplicationi instare; ac præterea Vicarij ge-
neralis, orationem sine intermissione in vrbe, Diœcesique indicere, &
habere, vt pro eo, communi omnium parente, precatio assidua, reli-
gioseque ab vniuerso clero, populoque habeatur ad Deum.

Cura adhibenda, vbi quis conualefecit à peste, aut ab eius
suspitione liberatur. Cap. XXVIII.

S V M M A R I V M.

1 Cura Parochi erga conualescentes à peste, eò spectat, ut ad confessio-
nem generalem inducantur.

2 Ut sacramenta frequentent.

3 Ut orationis matutina, & uesterpina usum retineant, & alia religio-
sa officia exerceant.

4 Ut à peccandi occasionibus se abducant.

Ut puellæ

5 Virgines lectissimæ fœmine commendentur: utque Paro-
chus earum custodiā gerat. 6.
Mulieres inuenes